

Når lovforslaget om daghøjskoler og produktionskoler er til behandling, er der grund til at huske på de mange pionerer og ildsjæle, der i sin tid tog initiativ til de første skoler af slagsen. Disse mennesker fik med ildhu og efter de forhåndenværende søms princip stablet skoler på benene med nogle undervisningstilbud, der blev målrettet til mennesker, som i den aktuelle situation fik både glæde og gavn af tilbudene.

Siden er disse initiativer fulgt op ved, at der lovgivningsmæssigt er søgt skabt rammer for skolernes virksomhed i erkendelse af, at de udfylder en plads i det samlede uddannelsesbillede.

I de forløbne godt 25 år har skolerne vist deres berettigelse, og Det Radikale Venstre ser med tilfredshed, at der nu foreligger et lovforslag, der alene dækker disse to skoleformer, og som giver nogle klare finansielle regler, hvor både stat, amt og kommune er medfinansierende, samt forbedrede muligheder for, at de to skoleformer kan indgå i et konstruktivt samspil med det øvrige uddannelsessystem; her tænker jeg især på den del, der retter sig imod voksen- og ungdomsuddannelserne.

Samtidig er det sådan, at selv om lovforslaget dækker to skoleformer, er der rige muligheder for, at de hver for sig kan fremstå med hver deres særpræg, hver deres formål, der lidt kortfattet er, at den ene form har det folkeoplysende sigte, og den anden produktionen, og endelig at de hver for sig i deres indhold kan have forskellige målgrupper.

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget, for vi er overbeviste om, at der hermed er skabt brugbare rammer for dem, som i praksis skal udfylde disse rammer.

Bruno Jerup (EL):

Enhedslisten er overvejende positivt indstillet over for lovforslaget, men vi har et par kritiske bemærkninger, som jeg vil komme med her.

Vi synes, der kan være nogle problemer med, at man også får denne skoletype under taxameterordningen. Det er tidligere nævnt, at taxametersystemet kan have nogle positive effekter, men det kan også i nogle situationer have uheldige virkninger, for det kan føre til nogle meget store årlige udsving med hensyn til, hvilket udgiftsniveau en skole kan have. Det betyder også, at man ikke er i stand til at tage nøjagtige hensyn til lokale forhold, f.eks. at en daghøjskole eller produktionshøjskole ligger i et tyndt befolket område.

Vi noterer os også, at der sker en indskrænkning af målgruppen, idet der i § 1, stk. 3, står, at tilbudene tilrettelægges som heltidsundervisning for kortuddannede. Vi vil godt spørge, om det skal forstås sådan, at der er lukket for andre gruppers deltagelse i daghøjskolernes tilbud, eller at det blot er et spørgsmål om med denne formulering at favorisere denne gruppe. Det kan der måske nok være andre grunde til, men vi synes, det er uheldigt, hvis det er sådan, at man fuldstændig udelukker, at grupper, som ikke er kortuddannede, kan deltage.

Vi mener også, at man bør afskaffe deltagerbetalingen. Det nævnes ganske vist i bemærkningerne, at man forventer en beskedent deltagerbetaling, men den slags har en tendens til at blive en endeløs skrue, og vi vil foretrække, at man friholder daghøjskolerne fra deltagerbetaling.

Det bliver yderligere indskærpet af, at der i § 17 står, at der skal kræves deltagerbetaling. Det vil sige, at det ikke kun er en mulighed, men faktisk et krav. Jeg synes, at bemærkningerne og lovtæksten måske står sådan lidt over for hinanden dér.

Vi synes måske også, at tilskudssystemet er skruet lidt for stramt sammen. Hvis man kigger på reglen om, at man højst kan få støtte til kurser af op til 24 ugers varighed, mener vi egentligt ikke, at man burde sætte den øvre grænse dér; vi har ikke nogen problemer med, at en person deltager i kurser ud over 24 uger.

Vi ville heller ikke have haft nogen problemer med, at man lod deltagere over 61 år udløse tilskud til kurserne. Det vil sige, at der er nogle indskrænkninger i § 13, hhv. stk. 3 og stk. 5, som vi ikke mener er nødvendige, men som altså lægger nogle begrænsninger på, hvem der kan udløse tilskuddet til skolerne.

Med hensyn til produktionshøjskolerne er det positivt, at de får en reel mulighed for at producere reelt salgbare produkter og får mulighed for at sælge disse.

I lovforslaget står, at en produktions-skole kan afsætte sine produkter på rimelige vilkår, der ikke giver urimelig konkurrence.

For Enhedslisten er det langt vigtigere at understrege muligheden for, at de kan lave en relevant produktion, som kan dække nogle lokale behov i en kommune eller kan sælges, sådan at det, man producerer, har en reel værdi.

Vi mener sådan set, at det er vigtigere at fokusere på den side af produktionshøjskolen, så der også bliver en mening med den produk-